

Sygn. akt VII U 1637/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy M. J. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej

na skutek odwołania M. J. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 27 września 2016 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się M. J. (1) prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy rolniczej w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej od dnia 01 sierpnia 2016 roku na stałe,
2. zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz M. J. (1) kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

M. J. (1) w dniu 24 października 2016 r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z dnia 27 września 2016 r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do renty rolniczej i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu odwołania M. J. (1) podniósł, że pomimo intensywnego leczenia oraz wielokrotnych rehabilitacji, ma trudności z poruszaniem się. Odwołujący zaznaczył, że odczuwa częste dolegliwości bólowe kolana, w związku z którymi jest zmuszony poruszać się o lasce, a także bóle w prawym barku, które utrudniają wykonywanie prac rolniczych. Jednocześnie podkreślił, że cierpi na zwyrodnieniowe zmiany w kręgosłupie lędźwiowo-krzyżowym oraz piersiowym, nadcisnienie tętnicze i nadczynność tarczycy. Wskazał, że dwukrotnie operowano u niego przepuklinę pachwinową. Odwołujący zaznaczył też, że w związku z tymi schorzeniami pozostaje pod opieką lekarza ortopedy i neurologa (odwołanie od decyzji Prezesa KRUS, k.2-3 a.s.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. wniosła o oddalenie odwołania, w uzasadnieniu wskazując, że odwołujący pobierał rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej od 1 lipca 2015 r. do 31 lipca 2016 r.

Organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich warunków wynikających z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 277, ze zm.) uprawniających go do nabycia wnioskowanego świadczenia. Wskazano, że w dniu 17 czerwca 2016 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do renty rolniczej w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej. Celem ustalenia uprawnień do renty rolniczej odwołujący został poddany badaniu lekarskiemu przez Lekarza Rzeczoznawcę, który orzeczeniem z dnia 21 lipca 2016 r. nie uznał M. J. (1) za osobę całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym ani z ogólnego stanu zdrowia ani w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy rolniczej. Od powyższego orzeczenia odwołujący złożył odwołanie, dlatego też został ponownie skierowany na badanie lekarskie przez Komisję Lekarską KRUS. Komisja Lekarska orzeczeniem z dnia 12 września 2016 r. stwierdziła, że odwołujący nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wobec powyższego, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaskarżoną decyzją odmówił wnioskodawcy prawa do renty rolniczej (odpowiedź KRUS na odwołanie z dnia 4 listopada 2016 r., k. 18-19 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. J. (1), urodzony (...), wspólnie z żoną prowadził gospodarstwo rolne we wsi T., gmina Z. (działka nr (...) obszaru (...)) o powierzchni 3ha 11a (kopia aktu notarialnego, k.25-27a.r., zeznania odwołującego, k.32-33 a.s.)

W dniu 20 września 2012 r. odwołujący uległ wypadkowi przy pracy rolniczej. W dniu 8 lipca 2015 r. M. J. (1) złożył w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W. wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej wraz z m.in. kwestionariuszem dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia, orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, zaświadczeniem o stanie zdrowia, aktem notarialnym, świadectwami pracy (wniosek z dnia 8 lipca 2015 r. wraz z załącznikami, k. 1-27 a.r.).

Orzeczeniem Lekarza Rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 13 sierpnia 2015 r. M. J. (1) został uznany za osobę okresowo całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym. Nie stwierdzono niezdolności badanego do samodzielnej egzystencji. Wskazano, że okresowa całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym pozostaje w związku z przyczynowym wypadkiem przy pracy rolniczej w dniu 30 września 2012 r. (orzeczenie Lekarza Rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 13 sierpnia 2015r., k. 34-35 a.r.).

Decyzją z dnia z 26 sierpnia 2008 r., znak: (...)Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał M. J. (1) rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy od 1 lipca 2015r. do 31 lipca 2016 r.(decyzja Prezesa KRUS z dnia 26 sierpnia 2016r., k.49-50 a.r.).

W wyniku złożenia w dniu 17 lipca 2016 r. kolejnego wniosku M. J. (1) został skierowany na badanie do Lekarza Rzeczoznawcy KRUS, który orzeczeniem z dnia 21 lipca 2016 r. nie uznał go za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym. Nie stwierdził też u niego niezdolności do samodzielnej egzystencji (orzeczenie Lekarza Rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 21 lipca 2016r., k.90 a.r.).

Odwołujący wniósł sprzeciw od orzeczenia Lekarza Rzeczoznawcy Kasy z dnia 21 lipca 2016 r., w związku z powyższym sprawa została skierowana do rozpoznania przez Komisję Lekarską Kasy (sprzeciw z dnia 9 sierpnia 2016 r., k. 95 a.r.).

Komisja Lekarska Kasy orzeczeniem z dnia 12 maja 2016 r. również nie uznała M. J. (1) za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym. Nie stwierdzono przy tym jego niezdolności do samodzielnej egzystencji. Zaznaczono, że nie kwalifikuje się on do skierowania na rehabilitację leczniczą realizowaną przez KRUS, jak i uznano za niecelowe przekwalifikowanie zawodowe. W uzasadnieniu Komisja Lekarska Kasy wskazała, że po badaniu podmiotowo – przedmiotowym, po przeanalizowaniu przedstawionej dokumentacji leczenia i badań dodatkowych oraz po zasięgnięciu opinii specjalisty ortopedy KRUS nie stwierdziła naruszenia sprawności organizmu w stopniu

powodującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym (orzeczenie Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 12 września 2016 r., k. 100 a.r.).

W oparciu o powyższe ustalenia, na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał w dniu 27 września 2016 r. decyzję znak: (...), którą odmówił M. J. (1) prawa do renty rolniczej (decyzja Prezesa KRUS z dnia 27 września 2017r., k. 102 a.r.).

M. J. (1) odwołał się od powyższej decyzji, inicjując tym samym niniejsze postępowanie sądowe (odwołanie z dnia 24 października 2016r., k.2-3 a.s.).

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga

w W. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: ortopedy i neurologa, celem ustalenia, czy odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, którego jest właścicielem i ewentualnie, od kiedy istnieje niezdolność do pracy i jak długo będzie trwała (postanowienie z dnia 9 lutego 2016 r., k. 33 a.s.).

Biegły sądowy specjalista z zakresu neurologii dr med. B. Z. po badaniu neurologicznym i analizie dokumentacji medycznej wskazał, że zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa nie dają bólowego zespołu korzeniowego. Zgłaszane przez odwołującego bóle kręgosłupa wynikają ze zmian zwyrodnieniowych i mają charakter przeciążeniowy. Na tej podstawie biegły uznał, że z punktu widzenia neurologicznego odwołujący nie był wcześniej i nie jest niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym (opinia biegłego neurologa z dnia 28 marca 2017 r., 42-43 a.s.).

W opinii z dnia 15 kwietnia 2017 r. biegły sądowy specjalista ortopeda traumatolog M. G. rozpoznał u odwołującego pourazowe zwyrodnienie kolana lewego oraz zwyrodnienie kręgosłupa, szczególnie piersiowego. Biegły zaznaczył, że odwołujący przeżył poważny wypadek, a efekt czynnościowy po leczeniu jest bardzo dobry, w sensie uzyskanego zakresu ruchu, możliwości podpórnych kończyn, a także wygojenia ran. W ocenie biegłego odwołujący nie odzyskał jednak zdolności do pracy wymagającej chodzenia po nierównej powierzchni, dźwigania i noszenia. Zdaniem biegłego uzyskany efekt leczenia i rehabilitacji jest maksymalnie dobry i nie rokuje już poprawy. W przypadku pogorszenia, odwołujący będzie wymagał protezoplastyki kolana.

Biegły wskazał, że analiza przedstawionej dokumentacji, zebrany wywiad i przeprowadzone badanie pozwalają stwierdzić, że badany jest nadal całkowicie oraz na stałe niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym i to w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej dnia 20 września 2012 r. (opinia biegłego ortopedy z dnia 15 kwietnia 2017r., k.51-54 a.s.).

Do powyższych opinii, żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pismo procesowe z dnia 9 maja 2017r., k. 57a.s., pismo procesowe z dnia 26 maja 2017r., k.69 a.s.).

Na rozprawie w dniu 22 czerwca 2017r. pełnomocnik odwołującego podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów zastępstwa procesowego (protokół z rozprawy z dnia 22 czerwca 2017r., k.77 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego także na podstawie opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii. Opinie są rzetelne, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującego, a wydający je biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Z tego względu ich opinie nie budzą wątpliwości i zastrzeżeń w zakresie określenia stanu zdrowia M. J. (1).

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd oparł się jednak w głównej mierze na opinii wydanej przez biegłego z zakresu ortopedii, albowiem schorzenie odwołującego wynikające z wypadku przy pracy rolniczej dotyczyły w znacznej mierze ograniczenia ruchomości kończyn.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. J. (1) od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. z dnia 27 września 2016 r., znak: (...), jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277 ze zm., dalej: ustawa), renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust. 2,
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,
- 3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej warunk, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uważa się za spełniony, jeżeli ubezpieczony posiada jakikolwiek okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego, który obejmuje dzień wypadku lub dzień zachorowania na rolniczą chorobę zawodową.

Osobie, która spełnia te warunki przysługuje, według art. 22 ust 1 ustawy renta stała, jeżeli całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w gospodarstwie rolnym jest trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego. W pozostałych przypadkach renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jako renta okresowa przez okres wskazany w decyzji Prezesa Kasy lub do czasu objęcia rencisty innym ubezpieczeniem społecznym. Nadto zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, które ustało z powodu ustąpienia całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od dnia ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Przez ustąpienie niezdolności do pracy należy rozumieć zarówno sytuację, kiedy na skutek badania lekarskiego ustalono brak niezdolności do pracy, jak też sytuację kiedy upłynął okres, na jaki świadczenie przyznano.

W myśl ustępu 5, 6 i 7 art. 21 ustawy za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za trwałą, jeżeli ubezpieczony nie rokuje odzyskania zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Natomiast całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za okresową, jeżeli ubezpieczony rokuje odzyskanie zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

W świetle cytowanych wyżej przepisów kwestią wymagającą rozstrzygnięcia było ustalenie czy M. J. (1) jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii i ortopedii, jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującego. W wydanej opinii, po przeprowadzeniu badania odwołującego oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dotyczącą stanu jego zdrowia, biegły ortopeda rozpoznał u odwołującego: pourazowe zwyrodnienie kolana lewego oraz zwyrodnienie kręgosłupa, szczególnie piersiowego. W

konkluzji biegły uznał, że powyższe schorzenia i stan ich zaawansowania czynią odwołującego całkowicie oraz na stałe niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym.

Sąd podzielił w całości wnioski opinii biegłego z zakresu ortopedii i uznał ją za miarodajny dowód w sprawie. Sporządzona została przez specjalistę z zakresu głównego schorzenia, na które cierpi odwołujący. Biegły wydał swoją opinię po uprzednim zbadaniu M. J. (1) oraz po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską zgromadzoną w aktach. W ocenie Sądu Okręgowego opinia biegłego ortopedy jest rzetelna, fachowa i nie budzi zastrzeżeń. Biegły dokonał wnikliwej analizy stanu zdrowia ubezpieczonego pod kątem jego schorzeń ortopedycznych i wyczerpująco uzasadnił swoje konkluzje na temat jego zdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W oparciu o powyższą opinię Sąd stwierdził, że schorzenia ortopedyczne czynią M. J. (1) trwale, całkowicie niezdolnym do pracy w gospodarstwie rolnym.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu M. J. (1) prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy rolniczej w związku z wypadkiem przy pracy rolniczej od dnia 1 sierpnia 2016 r. na stałe.

Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 ze zm.).

SSO Marcin Graczyk

Zarządzenie: (...)